

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33477
Nom	Política de l'educació
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1306 - Grau d'Educació Social	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	2	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1306 - Grau d'Educació Social	317 - Política de l'Educació I	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
GRAU VIDAL, ROSER	120 - Educació Comparada i Història de l'Educació
MENGUAL ANDRES, SANTIAGO	120 - Educació Comparada i Història de l'Educació

RESUM

L'assignatura té com a finalitat proporcionar a l'alumnat coneixements bàsics sobre les principals qüestions que conformen la política de l'educació, realitzant especial recalcament en la seua estructura doctrinal i ideològica i els factors que la condicionen internament, relacionant-los amb la realitat actual. Es pretén, bàsicament, treballar els conceptes i els diversos elements d'acció política presents en l'ampli camp de l'ensenyament, des d'una perspectiva crítica, reflexiva i dialogant, amb la finalitat de ressaltar la seua importància i transcendència.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1306 - Grau d'Educació Social

- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Capacitat de resolució de problemes i presa de decisions.
- Capacitat crítica i autocrítica.
- Reconeixement i respecte per la diversitat i foment de la interculturalitat.
- Compromís ètic actiu amb els drets humans, la igualtat entre homes i dones i la sostenibilitat.
- Compromís amb la identitat, el desenvolupament i l'ètica professional.
- Conèixer i comprendre els sistemes educatius i formatius actuals en el context internacional.
- Conèixer i analitzar les polítiques educatives, el seu desenvolupament legislatiu i la seua incidència en les reformes socioeducatives.
- Realitzar estudis prospectius i avaluatius sobre característiques, necessitats i demandes educatives.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Es pretén que l'alumnat, en acabar el curs d'aquesta assignatura, estiga en condicions no sols d'entrar en possessió de les claus cognoscitives pròpies de la matèria, sinó també de saber accedir a la informació més rellevant d'aquesta, de poder tindre una visió holística de les principals qüestions que afecten les polítiques educatives en general, i de ser capaç d'analitzar críticament i observar els discursos polítics i ideològics que subjauen en tota acció política.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Política de l'Educació: conceptes i dimensions

- 1.1. Política i política de l'educació
- 1.2. Naturalesa i fins
- 1.3. Política i realitat social

2. Vinculacions polítiques de l'educació i del sistema educatiu

- 2.1. Ideologia i polítiques educatives
- 2.2. Globalització i educació

3. Estat i educació

- 3.1. L'Estat. Models i evolució
- 3.2. Estat social de dret i educació. Debats actuals

4. Els drets i les llibertats en educació

- 4.1. El dret a l'educació origen i evolució
- 4.2. La llibertat d'ensenyament. Tipologia i problemàtica

5. El compromís de la Política educativa amb la democràcia: igualtat, participació, ciutadania i inclusió social.

- 5.1. Educació, democràcia i participació
- 5.2. Política educativa i formació cívica

6. Principis constitucionals del sistema educatiu espanyol

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	4,00	0
Estudi i treball autònom	30,00	0
Lectures de material complementari	15,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	28,00	0
Preparació de classes de teoria	7,00	0
Resolució de casos pràctics	6,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

En funció dels objectius i de cadascun dels continguts podran emprar-se diversos procediments i mètodes de treball entre els quals s'inclouran els següents:

- Explicació del professor
- Lectura d'assajos o articles
- Anàlisi de textos, resolució de problemes i anàlisis de casos
- Treballs individuals o en grup
- Exposició i debat

El professor explicarà els continguts principals de cada tema, que serà complementat amb activitats pràctiques a les quals es dedicarà un temps cada setmana, a determinar.

Així mateix, els alumnes podran realitzar qualsevol tipus de treball o aportació teòrica o pràctica, individual o en grup, per a analitzar i treballar els continguts de l'assignatura, prèvia consulta i acord amb el professor

AVALUACIÓ

L'avaluació serà contínua i sumativa. Comprendrà:

- Activitats pràctiques en les que, a més dels criteris més a baix assenyalats, es valorarà

especialment la participació en el desenvolupament de l'assignatura. Suposaran el 40% de la qualificació final i no seran recuperables en segona convocatòria.

- Els continguts teòrics s'avaluaran mitjançant l'examen assenyalat en el calendari del centre. Seran matèria del mateix tots els continguts treballats en classe, tant en les sessions teòriques com en les pràctiques. Suposarà el 60% de la qualificació final.
- El valor de les qualificacions dels apartats en els quals, si és el cas, se subdividixen l'avaluació contínua i l'examen escrit, el fixarà cada professor en la seua programació específica a l'inici de cada curs.

Criteris generals d'avaluació. Totes les informacions susceptibles de ser avaluades ho seran en funció dels següents criteris:

- Fonamentació teòrica
- Comprensió de l'exposat
- Rigor metodològic
- Precisió conceptual
- Capacitat de síntesi
- Claredat en l'exposició
- Elaboració personal, incloent elements crítics i arguments ben fonamentats
- Correcció expositiva
- Fonamentació bibliogràfica/documental

Donada la finalitat de l'assignatura, pel que fa al treball d'aquesta, els alumnes s'hauran d'abstenir de realitzar qualsevol tipus de pràctica vinculada amb el plagi, en qualsevol de les seues accepcions i siga com siga el seu format: llibres, revistes, impresos, documents, etc. Tota la documentació utilitzada, impresa o electrònica, haurà de ser tractada amb l'adequat sistema de citació.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Referencia b1: Fernández [Soria], J.M. (1999): Manual de política y legislación educativas. Editorial Síntesis. Madrid
- Referencia b2: González Hernández Á. (Coord.) (1999): Políticas de la Educación. Diego Marín Librero Editor. Murcia
- Referencia b3: Puelles Benítez, M. (2004): Elementos de política de la educación. UNED, Madrid.
- Referencia b4: Puelles Benítez, M. (2004): Política y educación en la España contemporánea, UNED, Madrid.
- Referencia b5: Puelles Benítez, M. (2006): Problemas actuales de política educativa. Morata. Madrid.

Complementàries

- Referencia c1: Arendt, H. (1997): ¿Qué es la política? Paidós. Barcelona.
- Referencia c2: Crick, B. (2001): En defensa de la política. Tusquets. Barcelona.
- Referencia c3: Hernández García, J. (2010): Ideología, educación y políticas educativas, en Revista Española de Pedagogía, nº 245, 133-150.
- Referencia c4: Puelles Benítez, M. de (2006): Problemas actuales de política educativa, Madrid, Morata.
- Referencia c5: Varela, J. (2007): Las reformas educativas a debate (1982-2006), Madrid, Morata.
- Referencia c6: Fernández Soria, J. M. (2002): Estado y educación en la España contemporánea. Edit. Síntesis. Madrid.
- Referencia c7: Gómez Lorente, L. (2000): Educación pública. Morata. Madrid.
- Referencia c8: Cruz, J. I., García, S. y Grau, R. (2016). Derecho a la educación y absentismo escolar en España: Perspectiva normativa, en M. Nogueira Diógenes, M. G. Correia Gomes, y W. C. Monteiro da Silva (Ed.). Políticas públicas de educação: olhares transversais (59-73). São Paulo: Curitiba.
- Referencia c9: Friedman, M. y R. (1992): Libertad de elegir. Hacia un nuevo liberalismo económico. Grijalbo. (1ª ed. 1980).
- Referencia c10: Bernal-Agudo, J. y Vera-Báez, C. (2019). La elección de centro como mecanismo de segregación social. Revista Fuentes, 21(2), 189-200. <https://doi.org/10.12795/revistafuentes.2019.v21.i2.04>
- Referencia c11: Comín Comín, F. (2010): Los seguros sociales y el Estado del Bienestar en el siglo XX en Pons Pons, J. y Silvestre Rodríguez, J., Los orígenes del Estado del Bienestar en España, Zaragoza, Prensas Universitarias de Zaragoza.
- Referencia c12: Galup, L. (2019). Big data & política: de los relatos a los datos: persuadir en la era de las redes sociales. Ediciones B.
- Referencia c13: Domínguez. J. y Feito Alonso, R. (2007): Finalidades de la educación en una sociedad democrática. Alternativas para un sistema escolar democrático. MEC & FIES & Octaedro. Madrid.
- Referencia c14: Romero-Morante, J. y Louzao-Suárez, M. (2017). Educación para una ciudadanía intercultural y rendición de cuentas. Una mirada desde la historia de las asignaturas escolares. Espacio, Tiempo y Educación, 4(2), 121-142. doi: 10.14516/ete.179

- Referencia c15: Romero-Morante, J. y Louzao-Suárez, M. (2017). Educación para una ciudadanía intercultural y rendición de cuentas. Una mirada desde la historia de las asignaturas escolares. *Espacio, Tiempo y Educación*, 4(2), 121-142. doi: 10.14516/ete.179
- Referencia c16: Cruz, J. I. (2014): La autonomía en la política educativa. Nuevos planteamientos en Olcina, F., Miravet, N., Vizcaíno, H. (eds.), *Conceptos nómadas, autodeterminación*, Valencia, PUV, 225-237.
- Referencia c17: Morrow, R. A., Apple, M. W., Popkewitz, T. S. y otros (2005): *Globalización y educación. Manual crítico*. Editorial Popular. Madrid.
- Referencia c18: Rizvi, F. y Lingard, B. (2013). *Políticas educativas en un mundo globalizado*. Morata.
- Referencia c19: Fuller, K., y Stevenson, H. (2019). Global education reform: Understanding the movement. *Educational Review*, 71(1), 1-4. doi: 10.1080/00131911.2019.1532718
- Referencia c20: Fernández-González, N. (2015). PISA como instrumento de legitimación de la reforma de la LOMCE. *Bordón. Revista de Pedagogía*, 67(1), 165-178.
- Referencia c21: Cruz, J. I. Coord. (2005): *Política educativa. Miradas diversas*, Valencia, Universitat de València.
- Referencia c22: Escalante Gonzalbo, F. (2016): *Historia mínima del neoliberalismo*, México, El Colegio de México y Turner.
- Referencia c23: Cruz, J. I., García, S., y Grau, R. (2017): Adolescentes en situación de reiterado absentismo escolar. Un estudio a partir de las Diligencias de Investigación Penal de la Fiscalía de Valencia, *Revista Profesorado*, vol. 21, nº 4, 159-175.
- Referencia c24: Vidal Prado, C. (2017): *El derecho a la educación en España. Bases constitucionales para el acuerdo y cuestiones controvertidas*, Madrid, Marcial Pons.
- Referencia c25: Galup, Luciano: *Big data & política: de los relatos a los datos : persuadir en la era de las redes sociales* / Luciano Galup, Buenos Aires, Ediciones B.
- Referencia c26: Runciman, David; Alcaraz, Marta (2016), *Política*, Madrid: Turner.
- Referencia c27: Fernández-González, N. (2017). La lucha simbólica por la educación en la globalización neoliberal. *Revista Brasileira de Educação*, 22(71), 1-23.
- Referencia c28: Molina-Pérez, J. (2017). Políticas educativas en la hegemonía neoliberal. *Revista Educativa Hekademos*, 23, 38- 48.
- Referencia c29: Ball, S. J. (2014). Globalización, mercantilización y privatización: tendencias internacionales en educación y política educativa. *Archivos Analíticos de Políticas Educativas*, 22(41). <https://doi.org/10.14507/epaa.v22n41.2014>
- Referencia c30: Torres, J. (2018). *Políticas educativas y construcción de personalidades neoliberales y neocolonialistas*. Morata.
- Referencia c31: Pulido-Montes, C., Martínez-Usarralde, MJ. (2022). So Equal yet so Different: Comparison of Accountability Policies in the Global Education Reform Movement The Case of England and Spain. In: Akgün, B., Alpaydn, Y. (eds) *Education Policies in the 21st Century*. Maarif Global Education Series. Palgrave Macmillan, Singapore. https://doi.org/10.1007/978-981-19-1604-5_4
- Referencia c32: Pulido-Montes, C. & Lázaro Lorente, L. (2021). Neoliberalismo y procesos de privatización en la educación pública en Inglaterra y España. *Encuentros en Teoría e Historia de la Educación*, 22, 95116. <https://doi.org/10.24908/encounters.v22i0.14858>